

מדינת ישראל
 משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
 אגף תכנון כפרי אזורי

בית דגן : א' תמוז תשס"ט
 23 יוני 2009

סיכום ישיבת ועדת הפרוגרמות מס' 5/2009
יום ד' 3/6/2009

משתתפים:

חברי הועדה – ג. ישי, ר. פרום אריכא, ר. אמויאל, א. עדני, ש. דותן, ת. רופא, ח. ברנר.
 משקיפים – ר. עשת, ע. יפרא.

בנושא: פרוגרמה יישובית

רתמים

משתתפים: מחוז הנגב – יואב מורג, תמי שאולקר, ישראל רוזיליו
 רתמים – ליאור נחמה

מחוז	ועדה מחוזית	מועצה אזורית	תנועה	תקן מס' הנחלות	משפחות חברים	חברים יחידים	מס' חברים	מס' נפשות	מס' יח"ד
הנגב	דרום	רמת נגב	תק"צ	80					

הבקשה:

ביטול פרוגרמת היישוב כישוב חקלאי מתוכנן ואישור עקרוני לתכנון החקלאי בהמשך

דיון:

רתמים הינו קיבוץ שהיה חלק מרביבים במשך מספר שנים. בשנים האחרונות ישנו מהלך לניתוק בין האגודות השיתופיות.

הוקם גרעין להתיישבות ברתמים אשר יושב כיום בקיבוץ טללים. כיום יש 16 משפחות בטללים. עוד 14 משפחות נכנסות להיות חלק מהקהילה בחודש אוגוסט. כל הקהילה נכנסת לרתמים עצמה בסוף חודש אוגוסט.

הכוונה להפוך את רתמים לישוב קהילתי. בישוב תפעל אגודה חקלאית אשר תחלק ליזמים מתוך רתמים קרקע למטרה חקלאית. חברי האגודה החקלאית יהיו רק אלה שיעסקו בחקלאות. הכוונה להקצות שטח כולל של 800 ד' ליזמות חקלאית. יזמות חקלאית בין 40 ל 80 ד' פר יחידה. הכוונה לחקלאות אינטנסיבית ומתוחכמת. החלקות המאותרות לטובת היזמות החקלאית צמודות ליישוב. לעת קידום היזמויות הכוונה שכל מיזם חקלאי יבחן בועדת הפרוגרמות.

הנושאים שעלו בדיון:

- . בדיון עלה כי יש לשים לב ליחידת גודל המינימלית אשר לה מינהלת ההשקעות יכולה לסייע במימון ועל בסיס זה ניתן להמליץ על פטור ממכרז.
- . תנאי לעיסוק בחקלאות הינו מגורים ברתמים עצמה.
- . סוג החוזה – אחד הנגזרות אשר יש לבחון מול ממ"י.
- . מים – היקף המים הנדרשים.
- . היקף המיזמים – לפי גודל הקרקע ליחידה וההיקף הכולל של הקרקע ניתן לקדם רק 10-20 מיזמים.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
אגף תכנון כפרי אזורי

האגודה הקיימת – האם לבטל את האגודה הקיימת או להותירה. נמסר כי היה הכרח לבטל את האגודה הקיימת על מנת לקדם את שני היישובים בנפרד.

סיכום:

1. ועדת הפרוגרמות ממליצה על שינוי מעמדו של רתמים לישוב קהילתי.
2. מאשרים עקרונית חטיבת שטח חקלאי בהיקף של 800 ד' בצמוד לישוב למטרת מיזמים חקלאיים עבור תושבי רתמים. כל מיזם חקלאי יובא לדיון בבוא העת לוועדת הפרוגרמות.
3. מים – מכסת המים הכוללת למיזמים החקלאיים עד להיקף מירבי של 510 אלמ"ק.
4. המבנה הארגוני יובא להמשך דיון לאחר התייעצות עם רשם האגודות השיתופיות.

שוקדה – דיון פנימי

משתתפים: מחוז הנגב – ישראל רוזיליו

מחוז	ועדה מחוזית	מועצה אזורית	תנועה	תקן מס' הנחלות	משפחות חברים	חברים יחידים	מס' חברים	מס' נפשות	מס' יח"ד
הנגב	דרום	שדות נגב	איגוד המושבים	87	64				282

הבקשה:

ביטול החלטת ועדת הפרוגרמות מתאריך 14.5.2008

להלן החלטת ועדת הפרוגרמות מתאריך 14.5.2008

ועדת הפרוגרמות ממליצה לשר החקלאות לעדכן את הפרוגרמה של שוקדה ולהוסיף 17 נחלות. סה"כ ימנה הישוב 104 נחלות.

ביישוב יפעלו 2 אגודות חקלאיות:

1. לאגודה הקיימת יהיו 64 נחלות, 5,120 ד' משבצת מזה יועברו לאגודת כפר דרום 1000 דונם.
2. לאגודת "מפוני כפר דרום" יוקצו 40 נחלות, 3,200 ד' משבצת, מתוכם 100 דונם שיגרעו מאגודת שוקדה. מים – תוספת הקצאת המים להקצאה הכוללת של האגודה הקיימת תיעשה בהתאם למספר המשפחות ממפוני גוש קטיף אשר יתיישבו באופן קבע ביישוב ובהתאם לתקן האזורי. המלצה זו נועדה כדי לאפשר את קליטת מפוני גוש קטיף מבלי לפגוע, עד כמה שניתן, בשוקדה ובגורמי הייצור שלהם.

דיון:

המהלך לקליטת חברי כפר דרום ביישוב שוקדה לא צלח. מבקשים לבטל את החלטת ועדת הפרוגרמות מתאריך 14.5.2008.

סיכום:

מאשרים ביטול החלטת ועדת הפרוגרמות מיום 14.5.2008. הישוב שוקדה ימנה 87 נחלות.

מדינת ישראל
 משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
 אגף תכנון כפרי אזורי

צרעה – המשך דיון מתאריך 4.3.2009 - דיון פנימי

מחוז	ועדה מחוזית	מועצה אזורית	תנועה	תקן מס' הנחלות	משפחות חברים	חברים יחידים	מס' חברים	מס' נפשות	מס' יח"ד
השפלה וההר	ירושלים	מטה יהודה	תק"צ	100			374	736	

הבקשה: הגדלת תקן גודל נחלה ל 58 דונם.

להלן סיכום הדיון מתאריך 4.3.2009

בין השנים 1968-1972 התנהל מו"מ בין ישעי לצרעה למשרד החקלאות על העמדת 800 ד' מצרעה לישעי. תמורת העברת השטח קיבלה צרעה 1,800 ד' אדמות במרחק, חלקם באזור כפר מנחם. הישוב מציין כי הסיכום היה שמגדילים את תקן גודל הנחלה ל 58 ד' לנחלה. ככל הידוע, לפי המסמכים הקיימים, הנושא הגיע עד לכדי דיון בוועדת הקרקעות (מופיע בסדר היום) אולם לא נמצאה החלטה באם הנושא אושר או אם בכלל נדון בוועדה.

צרעה מעבדת את הקרקעות שקיבלה החל משנת 1972. השטח מעובד באישור ממ"י לפי הסכם חכירה תלת-שנתי המתחדש אוטומטית בתום כל תקופה. בראשית שנת 2000 ביקשו לנטוע שקדים בשטחי כפר מנחם, על שטח של כ-1,000 ד'. נטיעת השקדים התבצעה בתיאום עם משרד החקלאות. התהליך עד לקבלת היתר נטיעה כלל קבלת אישורים גם מרשות הניקוז, מהאגף לשימור קרקע, מנציבות המים, ומינהל השקעות בחקלאות. עם קבלת כל האישורים, צרעה ביצעה את עבודות הנטיעה בשנת 2001.

הישוב הגיש באמצעות המחוז פרוגרמה מסודרת הכוללת את ההתייחסויות הנדרשות ומסמכים נלווים.

קרקע - הקיבוץ מעבד כיום היקף של כ-8,000 ד', חלק גדול בחכירה של קרקעות פרטיות. כל הקרקעות מעובדות ישירות ע"י הקיבוץ.

תקן גודל נחלה מרחבי – למושבים במטה יהודה התקן הינו 28 ד' ולקיבוצים במטה יהודה התקן הינו 45 ד'. לדברי מנהל המחוז ההחלטה על התקנים של מטה יהודה התקבלה ע"י השר צור בשנת 1994. המספרים נקבעו על פי הערכה כמה קרקע יש לקיבוצים וכמה יש למושבים.

נציג הקיבוץ הצהיר כי בקיבוץ אין השכרת דיור.

בדיון הועלתה השאלה לגבי האפשרות להגדלת מספר הנחלות על בסיס אופיו החקלאי של הישוב ומספר גבוה יחסית של חברים. לדעת חברי הועדה אין מקום לתוספת נחלות בישוב אשר אינו ממוקם בפריפריה.

בדיון עלו בנוסף ההתייחסויות הבאות:

- לקיבוץ יש מקורות הכנסה מגוונים. חקלאות הינה חלק חשוב אך לא בלבדי.
- יש פער אדיר בתקנים בין המושבים לקיבוצים. לא הגיוני להגדיל את הפער הזה.
- יש בעיה טכנית של צירוף שטחים למשבצת במרכז הארץ.
- שאלה קיימת לגבי קיומה של התחייבות היסטורית לקיבוץ.
- אין להתעלם מההיסטוריה בה ויתר הישוב על קרקע משבצת לטובת מושב ישעי.
- דיון במשבצת יכול להיות פרטני ולא דווקא על רקע אזורי מרחבי.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
אגף תכנון כפרי אזורי

סיכום

על מנת להגיע להחלטה נדרש להשלים:

1. על הישוב למצות את הליך הצגת ההיסטוריה והמסמכים המתאימים לגיבוי ההנחה שניתנה החלטה בועדת קרקעות בנושא.
2. יש לבחון את התאמת הפעילות החקלאית לקרקע החליפית שהוקצתה בהיקף גדול יותר מהקרקע המושבת בשל יעודה לגידולי בעל. המחוז מתבקש לבחון את היקף השטחים העודפים.
3. יש לבחון את אפשרות הקצאת השטח בחוזה מטעים.

דיון:

הושלמו מסמכים נדרשים ע"י היישוב וע"י מינהל מקרקעי ישראל. המסמכים מאשרים כי בקשתה של צרעה לצירוף השטח למשבצת אושר בעבר בועדת הקרקעות.

אין התייחסות של מחוז השפלה וההר לסעיף 2 בסיכום הישיבה הקודמת.

בישיבה עלו עמדות הבאות:

תנועת המושבים:

לא שוכנענו כי יש להגדיל את המשבצת. גם אם הייתה טעות בעבר צריך לעשות חושבים פעם נוספת. אין הגיון להגדיל תקן של קיבוץ לאור הפערים הקיימים כיום עם המושבים. מציע לתת את הקרקע בחוזה מטעים ולא כתוספת למשבצת. יש לבחון בנוסף את מערכת הפרנסה של היישוב. חוזה מטעים יאפשר בעתיד ראייה אזורית כוללת ויתן פתח להסדר קרקעי באזור.

התנועה הקיבוצית:

נראה בלתי ראוי לנצל את הסיטואציה בה לא הושלם המהלך הטכני. אם קיימת שאלה של פער משבצות עם ההתיישבות המשפחתית יש לבחון זאת כנושא נפרד ולא בזמן שרוצים לתקן עיוות היסטורי. לא ראי להכניס למערכת השיקולים גם פרנסות אחרות של היישובים.

משרד החקלאות:

חוזה מטעים לא אפשרי כיום לשטח שכבר נטוע. בנוסף חוזה מטעים אולי אפשרי אם נגדיר מהו ב' אקולוגי. קיימת חלופה של טיפול ישירות מול ממ"י ללא החלטה שלנו. צירוף למשבצת במרכז הארץ יתאפשר רק לאחר הגדרת ב' אקולוגי. הפטור להקצאת קרקעות להשלמת משבצת כיום היא רק ע"פ החלטות ממ"י והיא אפשרית כיום רק במחוזות דרום וצפון של המינהל.

סיכום:

1. הוצגו המסמכים המשלימים ע"פ סעיף מס' 1 בהחלטת ועדת הפרוגרמות מיום 4.3.2009.
2. סעיפים 2+3 טרם טופלו.
3. סעיף מספר 2 להשלמה ע"י מחוז השפלה וההר.
3. נשוב ונדון בועדה ב3 מסלולים אפשריים לפתרון:
 - . עדכון הפרוגרמה
 - . תיקון טכני ע"י ממ"י
 - . חוזה מטעים

מדינת ישראל
 משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
 אגף תכנון כפרי אזורי

גורן

משתתפים : מחוז הגליל – אריה צוויג

מחוז	ועדה מחוזית	מועצה אזורית	תנועה	תקן מס' הנחלות	משפחות חברים	חברים יחידים	מס' חברים	מס' נפשות	מס' יח"ד
הגליל	צפון	מעלה יוסף	תנועת המושבים	95				400	

הבקשה:

תוספת 15 נחלות לפרוגרמת היישוב והעמדתה על 110 נחלות.

דין:

מושב גורן ממוקם בקו העימות במועצה אזורית מעלה יוסף. ישוב חקלאי עם 95 נחלות בתקן אשר כולן מאוישות. מתוך הנחלות 55 נחלות מוגדרות כנחלות מייסדים ע"פ ההגדרה בנוהל תוספת נחלות בקו עימות. עד היום מתוך 15 הנחלות המבוקשות השלימו את כל המסמכים הנדרשים רק 9 נחלות. הישוב איתר קרקע בגודל 150 ד', בלתי מעובדת למטרת חלוקה לנחלות החדשות. ההורים מפרישים 10 ד' מנחלותיהם לטובת הבנים. היישוב כולל משקי הטלה ומטעי נשירים. קיימת תכנית עקרונית להקמת הנחלות החדשות.

הבקשה תיצור את הנחלות הבאות:
 80 נחלות * 30 ד'
 15 נחלות * 20 ד'
 15 נחלות * 10 ד'

מים – תקן המים הכולל לפי 18.1 אלמ"ק לנחלה. המכסה הכוללת לא משתנה והאסיפה הכללית תחליט על החלוקה בין החברים.

המלצת המחוז – המחוז ממליץ על הבקשה. הוגשו כל המסמכים הנדרשים ע"פ הנוהל. אין תביעות לגורמי ייצור נוספים.

סיכום:

ממליצים לשר החקלאות על תוספת 15 נחלות בהיקף מינימלי של 10 ד' לנחלה למושב גורן (בהתאם לנוהל תוספת נחלות ביישובי קו עימות).

תקן מספר נחלות חדש בגורן יעמוד על 110 נחלות בחלוקה הבאה:

80 נחלות X 30 ד' לנחלה
 15 נחלות X 20 ד' לנחלה
 15 נחלות X 10 ד' לנחלה

הסיבות לתוספת הנחלות:

- התאמה לנוהל ועמידה בכל הדרישות.
- חיזוק היישוב.
- תיקון עיוות היסטורי בין נחלות המייסדים.

תוספת הנחלות הינה על בסיס קרקע קיימת ומכסות מים קיימות. חלוקת המים בין הנחלות תיקבע באסיפה הכללית של האגודה.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
אגף תכנון כפרי אזורי

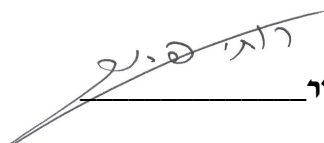
תלמי ביל"ו

במידה ויושלם החומר לפני הישיבה יתקיים דיון בפרוגרמה של תלמי ביל"ו לצורך קליטת מפוני כפר דרום.

דיון:

התקיים דיון. החלטה תצא במועד מאוחר יותר.

רשם: רענן אמויאל

אישור

העתק:

- חברים, משקיפים ומוזמנים
- ל. גולן – מנכ"ל המחלקה לישראל – הסוכה"י
 - ע. לאופמן - מנכ"ל החטיבה להתיישבות
 - ש. בן צבי – מינהל מקרקעי ישראל
 - ע. קרן – יועץ ראש הממשלה לענייני התיישבות
 - א. לבני – המינהל לבניה כפרית, משב"ש
 - י. ישועה – מרכז המועצות האזוריות
 - ד. קוכמן – הועדה הבין מושבית
 - ע. יפרח – הועדה הבין מושבית
 - ר. עשת – תק"מ
 - ת. כפיר – יו"ר ולקחש"פ
 - י. שני – מרכזת ועדת היישובים, למ"ס
 - ע. בן אשר – מרכז תחום מידע, הרשות לתכנון
 - ד. בן דוד – מרכזת ועדת קרקעות